

Wat is carnaval

Wat is een lijn?
We rennen en maken lijnen
en cirkels met stukken
kassarol. Voorbereiding op
Tembe werk waarin
gevlochten lijnen centraal
staan.

tekeningen worden kostuums

ons dorp, gezamenlijke tekening

les T.A.S.

TITEL: Moengo Magic souvenirs
JAAR: 2014
LOCATIE: Moengo, Suriname
DUUR: 3 maanden

FOCUS:
– (her) introduceren van alledaagse culturele gebruiksvoorwerpen en gebruiken

POSITIE: organisator, co-auteur

PROCES: participatief

UITVOERING:
- ontwerp in overleg
- uitvoering door lokale craftspeople
- verkoop in craftshop
- budget souvenirs is voorgefinancierd en later uit verkoop terug betaald.

RESULTAAT:
- verkoop in shop
- verkoop in Paramaribo
- introductie van andere stijl

Kun je oude tradities terug leren aan de dragers van die cultuur?

Wanneer we de afbeeldingen uit de boeken over de marron cultuur vergelijken met de actuele situatie schrikken we. Een flatscreen is meer frequent dan de beroemde houtsnijkunst of tembe schilderwerk. Ere is veel meer China dan handwerk. Het lijkt of dat wat wij de identiteit noemen een vergeten gewoonte lijkt te worden. Zonder vervangen te worden door een andere heldere opvatting over wie of wat Marrons zijn.. Op westerse esthetische begrippen gebaseerde tekenles voelt overbodig. Misschien is het een beter idee de eigen tradities te onderzoeken.

Binnen de structuur van de Tembe Art Studio (TAS) geven we 3 dagen in de week les aan kinderen. Het zijn teken- en knutsel lessen. Twee maal in het dorp Moengo zelf en 1 keer in de week in de omliggende dorpen. Natuurlijk in een geschikte alledaagse praktijk: het dient een band te hebben met gebruik en beleving. Zoals in de originele cultuur alles een relatie had met de werkelijkheid. Het was geen 'cultuur doen' als aparte ervaring of activiteit, zoals wij gewend zijn.

In het begin van de werkperiode maken we een lesprogramma, gebaseerd op de begrippen *sense of place*, *sense of identity* en *sense of heritage*. Begrippen die we in projecten hanteren om grip te krijgen op complexe culturele structuren.

Met deze begrippen verkennen we de plek rondom hun huis. Laten boeken zien over andere marrons en Nederland. Vertonen films en foto's van hun dorp in het verleden.

In de lessen met de kinderen zetten we oude technieken in, vertaald naar tekenen. Het traditionele krassen in de binnenkant van een kalebas vervangen we door het krassen van dezelfde motieven in de zwarte deklaag van een getekende kalebas. Zo kan een soort geheugen van handelingen ontstaan.

Daarnaast hebben we geprobeerd de technische en conceptuele kant van het tekenen zelf te laten ervaren: lijn en vlak, portret, tekeningloze tekeningen, sporen, handelingen. Het talent bij de kinderen is onmiskenbaar.

Het samen werken aan één werk stimuleren we omdat we merken dat kinderen veel vechten onderling. Complimenten leidden eerst tot woede tegen de geprezenen. Het regent dus 'heel goed' 'prachtig' 'geweldig'. Dat kost geen moeite, het is ook vaak geweldig.